

ingrad 1959-1989

V letošnjem letu praznujemo 30-letnico obstoja GIP »INGRAD« CELJE. Jubilej bomo z vrsto aktivnosti obeležili v mesecu septembru, predvidoma po naslednjem programu:

● Delovni kolektiv bo posvetil praznovanju pol delovnega dne (predvidoma v soboto, 2. 9. 1989). TOZD-i organizirajo zборе delavcev, ki bodo v prvem delu slavnostni (govori, podelitev internih priznanj in nagrad, nadaljevali pa se bodo s pogostitvijo in družabnim srečanjem. Na praznovanje 30-letnice DO bodo TOZD-i povabili tudi svoje upokojece.

● V tednu od 4. 9. do 8. 9. bo slavnostna seja DS DO, na katero bodo poleg članov kolektiva povabljeni tudi predstavniki družbeno političnih skupnosti v katerih so sedeži TOZD in predstavniki republike. Na slavnostni seji DS bodo podeljena tudi državna odlikovanja in nagrade GIP INGRAD.

● V času od 11. 9. do 16. 9. 1989 bo v sklopu obrtnega sejma v Golovcu organiziran Komercialni dan DO GIP INGRAD, kjer bi izbranim poslovnim partnerjem podelili tudi priznanja in plakete GIP INGRAD za uspešno poslovno sodelovanje.

● V soboto 23. 9. ali 30. 9. bo Konferenca OO mladine GIP Ingrad v sodelovanju s športnim društvom organizirala športno srečanje. Sodelovali bodo športniki vseh naših TOZD, vabljeni pa bodo tudi ekipe SOZD GIPOSS.

● V septembru bo izšla tudi jubilejna številka GLASILA GIP Ingrad.

Komisija za pripravo praznovanja 30-letnice DO

Pred nami je referendum za preoblikovanje DO GIP Ingrad v družbeno podjetje

Zakaj?

Sedanja organiziranost GIP INGRAD Celje izhaja iz leta 1976, ko je bila opravljena uskladiitev z Zakonom o združenem delu (leta 1976). V tem obdobju so se iz takratnih temeljnih organizacij, ki so pokrivala tri osnovne sklope: gradbeno operativno, storitvene dejavnosti (zaključna dela in lesarstvo) in industrijo gradbenega materiala, organizirale sedanje TOZD. Na sedanjo organiziranost pa so vplivali tudi integracijski procesi (SGP Rogaška Slatina, Gradbeništvo Zalec, GP Megrad Ljubljana). Vsi navedeni organizacijski, integracijski in dezintegracijski procesi (TOZD Prevozi in TOZD Mobilija) so vplivali na to, da sedanjo DO sestavlja 12 temeljnih organizacij in DSSS.

V preteklosti je takšna organiziranost sicer zagotavljala določen razvoj in rezultate, vendar postaja danes v pogojih tržnega gospodarjenja oz. podjetništva neučinkovita ter zavora nadaljnjemu razvoju in to iz več razlogov:

- ne upošteva se DO kot reprodukcijske celote,
- zahteva pretiran normativizem na področju interne zakonodaje, ob istočasnem neupoštovanju sprejetih pravil poslovanja in s tem rušenja poslovnega sistema,
- pogosto se negira odgovornost DSSS za zakonitost poslovanja,
- togost pri razporejanju in usklajevanju kapacitet med temeljnimi organizacijami in zaradi tega mnogo neracionalnosti v poslovanju,
- neprimerna in neelastična organiziranost, zlasti slabo prilagajanje na tekoče spremembe na tržišču,
- pretiran porast administrativnih opravil v medsebojnem poslovanju in večanje infrastrukturnih funkcij zaradi zagotavljanja zakonitosti poslovanja TOZD.

Navedeni bistveni negativni pojavi so sicer tudi plod

zunanjih vplivov, v veliki meri pa smo na njih vplivali tudi sami z deformacijo samoupravljanja, s parcialnimi spremembami organiziranosti, neupoštevanjem človeškega faktorja, pretiranim naraščanjem števila del in nalog ter nivojev odločanja, kadrovske predimenzioniranost posamičnih delovnih procesov itd. Upoštevač zgoraj navedena dejstva, ki narekujejo spremembe poslovne, organizacijske in pravne narave, je pri tem upoštevati še nekatere druge razloge.

Ocenjuje se namreč, da bodo za gradbeništvo pomembni naslednji trendi v gospodarstvu:

- prevladujoč bo tržni koncept gospodarstva,
- potreba po prilagoditvi tržnim razmeram bo silila gradbeno podjetje v razvoj tipa zahodnoevropskih podjetij t. j. podjetij, ki so močno tržno oreintirana s prevladujočim inženirskim znanjem in močno finančno podporo. Proizvodnja temelji na kooperaciji, kar omogoča večjo fleksibilnost v kapacitetah in nižje število zaposlenih delavcev. Razvojni prototip gradbenih podjetij v SFRJ in v zvezi s tem potrebnost prilagoditve tržnim razmeram (obsegu povpraševanja), bo temeljil na naslednjih poslovnih značilnostih:
- razvite tržne funkcije,
- čimveč proizvodnje organizirane v kooperaciji,
- kvaliteta storitev in proizvodov bo temeljni faktor konkurenčnosti,
- prevladujoče bo inženirsko znanje na področjih operativnega vodenja projektov v vseh fazah projekta,

operativno planiranje proizvodnje, tehnološke priprave in racionalizacije pri izvedbi projekta, računalniške podpore projektiranju, finančne podpore projektov, itd.,

- število zaposlenih delavcev bo prilagojeno gradbenemu programu.

Iz povedanih uvodnih misli je sklepati, da bo v današnjem in prihodnjem obdobju hitro prilagajanje podjetja tržnim razmeram postala eden od najpomembnejših faktorjev uspešnosti gospodarjenja. Gospodarska reforma ne terja samo formalno, temveč tudi vsebinsko novo organiziranost, ki bo temeljila na jasnih usmeritvah in ciljnih našega razvoja. V tem cilju, upoštevajoč pri tem zakon o podjetjih in druge sistemske zakone, smo oblikovali predlog, da se GIP INGRAD Celje organizira kot družbeno podjetje.

Cilji nove organiziranosti

Z organiziranostjo DO GIP INGRAD Celje v podjetje se želi doseči:

- doseganje najmanj povprečne stopnje rasti proizvodnje in pozitivnih finančnih rezultatov,
- kadrovska in strokovna rast zaposlenih delavcev ter doseganje primernih nagrad za vloženo delo,
- učinkovitost poslovnega sistema, ki se meri v prednjih dveh alinejah in stabilnost, ki se bo dosegala v takšni poslovni politiki, ki bo zagotavljala dva do tri tržišča in več medseboj neodvisnih tehnologij oz. programov,

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dobitniki nagrad in priznanj

Leopoldu Rihtaršiču so v občini Slovenske Konjice podelili državno odlikovanje Red republike z bronastim vencom.

Ivan Bezljaj in Alojz Borinc sta dobitnika Priznanj samoupravljalcu v letu 1989.

V Podčetrtku je manj kot v letu dni zrasla nova vas, zgrajena po zgledih, ki se ponujajo na razgibanem naseljitvenem prostoru Kozjanskega. Foto: Vili Šuster

(Nadaljevanje s 1. strani)

– učinkovita organizacija dela in proizvodnje ter višja motiviranost delavcev za delo. Temu je potrebno prilagoditi sistem nagrajevanja ter spremljanje poslovnih dogodkov,

– večjo integriranost proizvodnje tako v horizontalni smeri in preko tega boljše izkoriščanje proizvodnih kapacitet ter kadrovskih potencialov in v vertikalni smeri doseganje celovitega in učinkovitejšega nastopa na tržišču,

– učinkovitejše samoupravljanje.

Eden od najosnovnejših ciljev oblikovanja OZD v podjetje pa je prilagajanje podjetja tržnim razmeram, njena fleksibilnost in doseženi dobička.

Da bi se DO GIP »INGRAD« Celje lahko organizacijsko, poslovno in pravno prilagodila Zakonu o podjetjih in pogojem tržnega gospodarjenja, je v DO po-

trebno izpeljati naslednje aktivnosti:

● razpis predhodne javne obravnave osnutka Statuta do 22. 6. 1989 (nosilec DS DO),

● predhodna javna obravnava – do 10. 7. 1989 (zbori delavcev),

● uskladitev pripomb iz predhodne obravnave – do 12. 7. 1989,

● določitev predloga in razpis referenduma (DS DO) – do 13. 7. 1989,

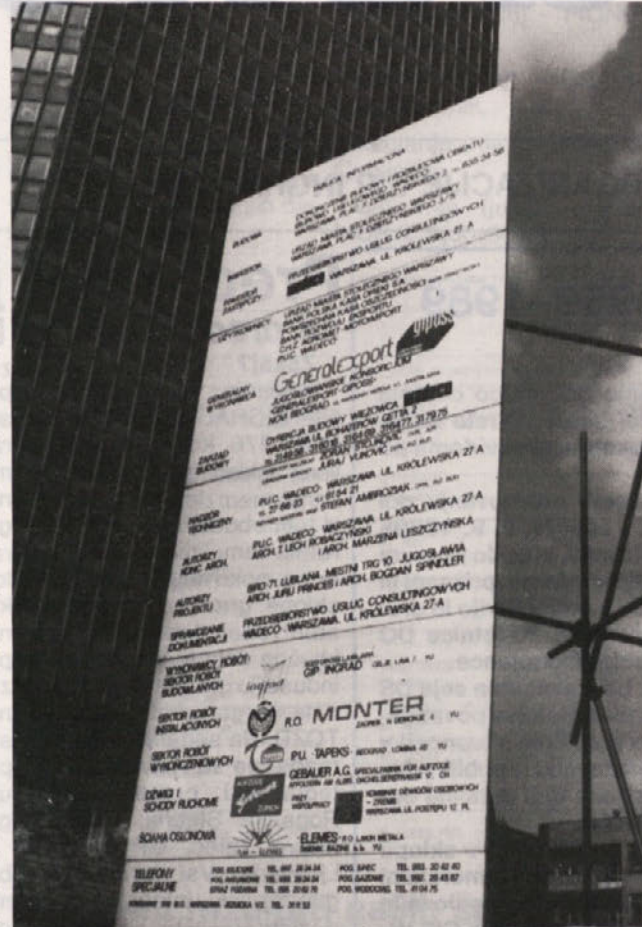
● referendum (delavci TOZD in DSSS) – 28. 7. 1989,

● poslovna, organizacijska in pravna prilagoditev Zakonu o podjetjih – od 1. 8. do 1. 12. 1989.

Hkrati s sprejemom Statuta smo zaradi registracije podjetja dolžni sprejeti še Sporazum o preoblikovanju DO GIP INGRAD v družbeno podjetje.

Ne pozabite na datum referenduma – petek, 28. 7. 1989! (Povzetek Janja Romih)

Iz naših gradbišč v tujini: Predstavitev objekta v Varšavi

Trg Djerdjinski.

Trg Djerdjinski – notranjost.

Reka – Rast YU. Foto: Dušan Petan

Čeprav nam postaja dejanska podoba prevzetega objekta v Varšavi vse bolj znana in domača, naj kljub temu še enkrat podam osnovne karakteristike in dimenzije obstoječega objekta.

Velikost obstoječe zgradbe je tlorisnih dimenzij 37 x 24 m, višine okroglih 100 metrov ali 26 etaž, z dodatkom dveh kleti. Osnova je jeklena varjena konstrukcija, z montažnim armirano betonskim jedrom. Po etažah so montažne armirano betonske plošče, delno pa tudi na licu mesta betonirane plošče, tako da tvorijo skupaj z jeklom povprečni konstrukcijski sistem. Jeklena konstrukcija je zaščitena s protipožarno Spreydon zaščito v debelini 2–3 cm, s torkret postopkom. Obstoječi objekt je tudi zaprt z Alu fasado, ki se že demontira in nadomešča z novo. Severno in južno od objekta sta bila zgrajena do kote 0,00 aneksa, od katerih se severni poruši v celoti, južni pa delno, ker nista ustrezala novi zaščitni objektu, delno pa tudi zaradi poškodb na betonu, ki je bil vsa leta izpostavljen vremenu.

Objekt ima »bogato« preteklost, saj je bil pričetek gradnje že pred dvajsetimi leti, v poznejših letih so skušali gradnjo nadaljevati, vendar se je gradnja zaradi takšnih ali drugačnih razlogov vedno zaustavila. V začetku je notranjost objekta dajala dokaj turobno ali celo pošastno podobo, tako da so mu Poljaki dali ime hiša strahov oziroma celo »prekleti dom«.

V različnih sredstvih obveščanja na Poljskem sedaj priznavajo združenemu jugoslovanskemu podjetju GENEX-GIPOSS dokajšnjo mero smelosti za prevzem nadaljevanja gradnje tako zahtevnega objekta.

V tem času smo si pridobili za nas precej zaupanja, saj so dosedanje posegi zahtevali že dokajšnjo mero strokovnosti. Tako smo v tem času porušili v celoti severni aneks, delno pa tudi južnega. Severni aneks je sedaj v fazi betoniranja temeljev in obodnih zidov, kakor tudi trezorja in dvigalnih jaškov. Na južnem delu je izvedena armirano betonska diafragma, izkop do kote 7,05 m, betonirajo pa se že tudi prvi točkovni temelji.

Na tej koti se je pojavila tudi talna voda, kar kaže, da bo to dodaten problem pri gradnji pasovnih temeljev in

Inovacije iz gradbeništva za gradbeništvo

Pod geslom »INOVAČIJE IZ GRADBENIŠTVA ZA GRADBENIŠTVO« so bile prikazane inovacije na Prvi razstavi inovacij v okviru Gradbenega sejma v Gornji Radgoni v organizaciji Republiškega odbora sindikata delavcev gradbeništva Slovenije.

Te razstave se je iz naše DO udeležila TOZD Mehaničarica in prikazala dva svoja izdelka za širšo uporabo. Predstavljen je bil AGREGAT za filtriranje in prečrpavanje hidravličnih olj in Univerzalni cepilnik za drva.

Dušan Petan

Sejem v Gornji Radgoni. Foto: Dušan Petan

Diploma z zlato plaketo

DO GIP »INGRAD« je dobitnik diplome z zlato plaketo na 17. jugoslovanski razstavi izumov, tehničnih izboljšav in novitet – RAST YU 89, ki je bila od 30. 5. do 4. 6. 1989 v Reki.

Plaketo smo prejeli za PROGRAM LESNIH »I« NOSILCEV (predstavitev programa je bila v zadnji številki glasila).

To je že drugo priznanje za omenjeni program, saj smo na gradbenem sejmu v

Gornji Radgoni prejeli srebrno plaketo.

Sodelovanje naše DO na sejmu RAST YU 89 na Reki je bilo v sodelovanju z občinsko raziskovalno skupnostjo Celje. Na skupnem razstavnem prostoru so poleg naše DO razstavljale svoje dosežke še Cinkarna Celje, Emo Celje, Aero Celje, Železarna Štore in Inovacijski krožek O. Š. I. Celjske čete.

Dušan Petan

ostalnih delov zgradbe, ki so pod to koto.

V srednjem delu objekta – »kula«, kot jo imenujemo, se vrši cela vrsta aktivnosti od strehe do tal. Pred dobrim mesecem sta bila s helikopterjem zmontirana na streho dva mini žerjava, ki služita za demontažo stare fasade in montažo nove. Poleg teh žerjavov se gibljejo po fasadi še dvizni odri, ki prav tako služijo pri montaži nove fasade. Na 24. etaži je pripravljena jeklena pomožna dvigalna naprava za demontažo obstoječe opreme in za dvig nove, med drugim tudi montažo 14 ton težkega kompresorja. V sami kuli je v polnem teku izdelava estrihov, ometov, predelnih sten, kakor tudi vseh vrst instalacij.

Vsa dela, katera se izvajajo na omenjenem objektu so tehnološko zelo zahtevna, zaradi svojih dimenzij pa je

zahteven tudi objekt kot celota.

Pri gradnji objekta je dan poseben poudarek tehnologiji napredovanja del, kjer si bomo pridobili tudi nekaj novih izkušenj. V preteklosti je bilo narejenih nekaj statično računskih napak, tako da je obstoječa zgradba na robu dopustnih napetosti v kontaktu z zemljinjo. Tako je potrebno posvečati posebno pozornost pri obremenjevanju zgradbe z novimi materiali.

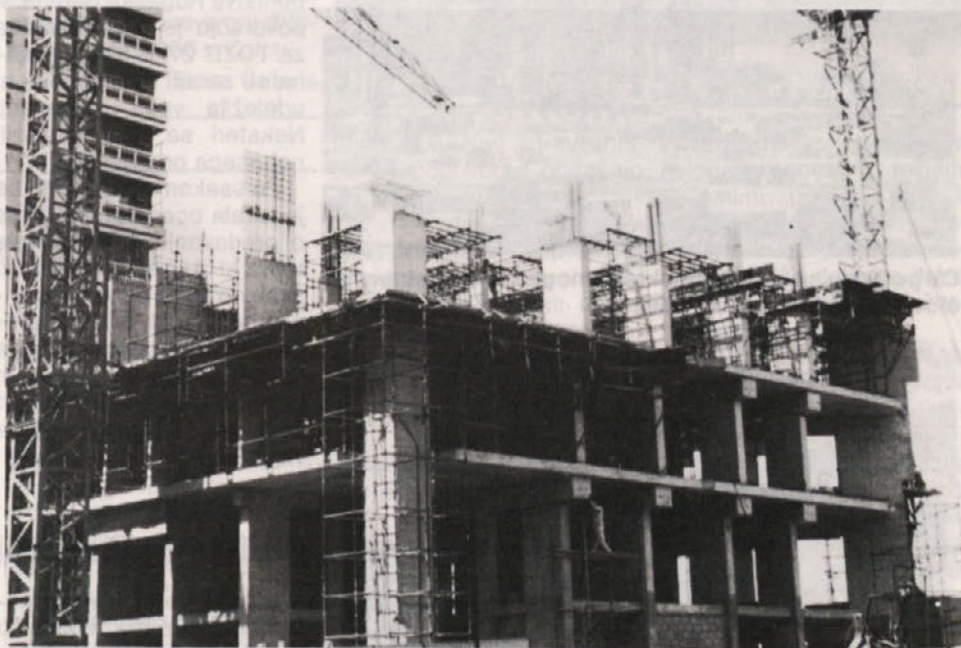
Izdelava projektne dokumentacije je v zaključni fazi, tako da pričakujemo gradbeno dovoljenje, ki ga do sedaj še ni bilo. To je predstavljalo dokajšnjo oviro, saj je Ingrad kot glavni izvajalec del, izvajal dela z začasnimi dovoljenji, kar je predstavljalo posebno oviro pri planiranju, kakor tudi pri fizičnem napredovanju del.

Janko Lesjak

Abu Dhabi v slikah

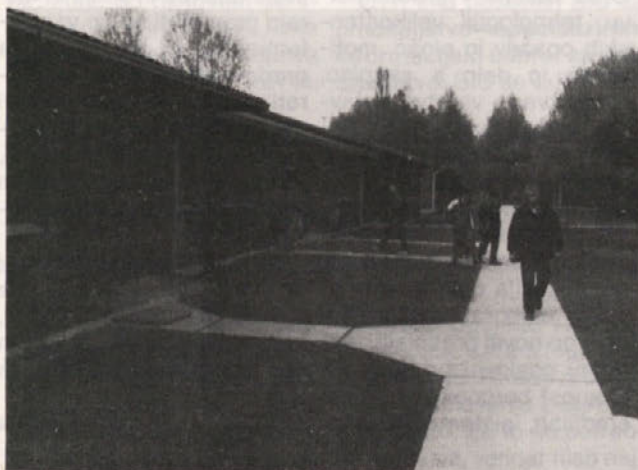
Pogled na prvo Ingradovo gradbišče v Abu Dhabiju.

Eden izmed številnih objektov v gradnji. Tudi stolpnici, ki jih gradi Ingrad so podobne zasnove. Zanimiva je tehnologija opažanja, ki se že počasi uveljavlja tudi pri nekaterih slovenskih gradbenih podjetjih.

Ker je denarja dovolj tudi takšnih objektov ne manjka.

Naše delavsko naselje.

Pesem iz Varšave:

Brane Stojaković

VARŠAVSKI NEBODER

Gde je nekad prije stala
židska sinagoga
tu sad stoji jedna zgrada
do neba plavoga.

Visoka je sto metara
točnije cent manje,
al je jedno najviših
Varšavskih zidanja.

Tako dvajset godin stoji
i u nebo strši
mnoge firme je gradiše
nitko ne završi.

Gradili je jesu Nemci
gradiše je Švedci,
a sada su Ingradovi
najveći izgledi.

Ingradovci čute, rade
vjeruju u čudo,
a Poljaci vrte glavom
kažu »to je ludo«!

Tu je nekad crkva stala
tu su Židi bili,
a sve su ih mučenički
u crkvi pobili.

Zato svi Poljaci kažu
zgrada je ukleta
sagradit je nitko neće
ni za dvesta ljeta.

Mi šutimo i radimo
briga nas za Žide
jer ćemo je završiti
da Poljaci vide.

Ponosan će bit GIPOSS
a Ingrad još više
što radnici njihovi
čudo napraviše.

Ko pročita ovu pjesmu
ako ne vjeruje
u Varšavu neka dodje
istinu da čuje.

(Nadaljevanje s 3. strani)

Ob pogledu na visoke objekte in mogočno arhitekturo se človek sprašuje, kje so meje.

Prvi Ingradovi delavci, ki na tleh Abu Dhabija razmišljajo kako zgraditi 76 m visok objekt.

SOUK – zbirališče vseh tistih, ki se ukvarjajo s trgovino, kjer je možno kupiti blago iz celega sveta.

Slike in komentar Franc FERK

S področja izobraževanja

Funkcionalno izobraževanje skozi vse leto

Znanje, ki ga ne izpopolnujemo vsak dan, nenehno kopni.

Program funkcionalnega izobraževanja v delovni organizaciji smo planirali za zimsko sezono, čeprav bi moral potekati skozi vse leto.

V letošnjem letu je bilo v Ingradu izvedenih 19 predavanj v 25 terminih in 7 tečajev.

Predavanja za gradbeno operativno so bila izvedena po dvakrat, da so se jih lahko udeležili tako delovodje kot tehnični kader. Povprečno je bilo na predavanju po 40 oseb. Najboljša je bila udeležba s TOZD Proizvodni obrati in najmanjša iz Gradbeništva Rogaška Slatina. V povprečju je bila udeležba za TOZD 27 %. GO Ljubljana se zaradi oddaljenosti ni udeležila vseh predavanj. Nekateri se niso udeležili nobenega predavanja.

Po vsakem predavanju se je iskala ocena in pripombe o predavanju in se zbirale teme, ki bi jih še želeli slišati. Opazno so se ponavljale pripombe, da bi bila na predavanjih potrebna udeležba tudi vodilnih delavcev in večja udeležba strokovnih delavcev, ki bi morali biti za vzgled.

Predavanja so bila dolga po tri ure, katero tudi štiri ure, vendar so nekateri zelo težko poslušali več kot dve uri. Zelo opazno je bilo odhajanje s predavanj, zlasti v drugi polovici oziroma po odmoru.

Tudi v prihodnji sezoni bomo nadaljevali z dvakratno izvedbo predavanja za gradbeno operativno, da je lahko udeležba čim večja.

Z nekaterimi strokovnimi temami bomo nadaljevali ali jih celo delno ponovili. Tudi splošne teme so zelo dobro sprejete.

V letošnjem letu so bila izvedena še naslednja predavanja in tečaji: obvladovanje kakovosti in krožki za izboljšanje proizvodnje, toplotna zaščita v gradbeništvu, tehnologija velikostenskih opažev in plošč, motivacija in delo s skupino, zdravstveno varstvo delavcev, vodenje sestankov, sistem za vodenje projektov, obračun cen v gradbeništvu, od rutinskega k inventivnemu poslovanju, lesne konstrukcije, seminar za tajnice, organizacija dela in ekonomika, elaborat varstva pri delu po novih predpisih, Ingradov poslovni projekt, obstojnost betonov v različnih sredinah, sistem TVD sta-

novanj, izolacijski materiali, začetni in nadaljevalni tečaj angleškega jezika, začetni in nadaljevalni tečaj računalništva (več skupin), tečaj za grafično obdelavo podatkov, seminar in preverjanje za voznike tovornih vozil, tečaj za upravljanje plinskih postaj, dva tečaja za novo sprejete mladoletne gradbene delavce.

Še vedno se slabo izvaja izobraževanje TOZD na samih delovnih mestih, kot smo si zastavili z izobraževalnim programom. TOZD se bi morale bolj povezati z oddelkom za izobraževanje, da se skupaj pripravi program, lahko pa se tudi skupaj izvaja.

TOZD morajo izobraževati svoje delavce in vodje in morajo prenašati nanje vsaj informacije, ki jih dobijo na predavanjih, z njimi analizirati napake, ki nastajajo pri delu in jih odpravljati, jih seznanjati s predpisi, navodili, jih intenzivneje seznanjati in usposabljanje za novo tehnologijo dela.

Ali bomo dosegli kdaj vsaj en dan izobraževanja na mesec za vsakega delavca, kajti v svetu imajo že po en dan izobraževanja v vsakem tednu?

Edita Čebela

Prvi zaključni izpiti

S prenovo srednjega usmerjenega izobraževanja, ki teče že drugo leto, so se zopet uvedli zaključni izpiti. V letošnjem šolskem letu končujejo šolo prvi učenci skrajšanih programov, ki so že opravili tudi zaključne izpite.

Izpiti trajajo več dni. Prvi dan dobi učenec načrt za nalogo in izdela tehnološko pripravo, drugi dan je za izdelavo izdelka, isti ali naslednji dan sledi zagovor izdelka z dodatnimi vprašanji iz stroke, kasneje ima še dva dni za pisni in ustni del iz slovenskega jezika.

Poudarek izpita je na praktični nalogi, ki jo naši študenti opravljajo v naših delavnicah, nalogo oz. načrt pa pripravijo naši mentorji.

Izpitno komisijo sestavljajo učitelji iz šol in mentor iz delovne organizacije študenta.

Vsaka šola si je za posamezne programe napravila svoje urnike, na katere praktično nimamo vpliva, čeprav smo aktivno vključeni v ce-

lotni proces. Nekateri imajo izpite v naših, nekateri pa v šolskih delavnicah. Ker imamo študente na različnih šolah in različnih smereh, prinaša to za delavnico, posebno pa za oddelek za izobraževanje, veliko novo obvezo.

V letošnjem letu je delal zaključne izpite le dveletni program, katerega je sorazmerno malo, prihodnje leto pa pride na vrsto še triletni program. Letos so se ti zaključni izpiti sorazmerno us-

pešno končali, za triletni program pa bodo zahtevnejši.

Glavnino praktičnega dela se naši študenti naučijo prav na naših gradbiščih in delavnicah, zato se moramo vsi v Ingradu bolj zavedati naše obveznosti, da bomo praktikante usposabljali z večjo odgovornostjo. Kolikor jih bomo naučili, toliko bodo znali in toliko bodo lahko tudi pokazali pred izpitno komisijo.

Edita Čebela

Dan gradbenega šolstva

Na gradbenem sejmu v Gornji Radgoni je bil zadnji dan posvečen gradbenemu šolstvu.

Organiziran je bil posvet na temo »Izobraževanje zaposlenih – sestavni del poslovne politike gradbeništva«. Predstavljene so bile potrebe s strani Gospodarske zbornice, potrebe in motiviranost do izobraževanja s strani delovne organizacije, možnosti podiplomskega in

specialističnega študija in možnosti izvajanja funkcionalnega usposabljanja.

Poudarjena je bila tudi 100-letnica gradbenega šolstva, ki jo praznuje Srednja gradbena šola I. Kavčiča v Ljubljani, 30-letnica STŠ M. Tita v Celju, 30-letnica TF VTO Gradbeništvo Maribor in 70-letnica FAGG v Ljubljani.

Edita Čebela

Centralna tehniška knjižnica v Ljubljani

Centralna tehniška knjižnica Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, Tomšičeva 7, je **osrednja knjižnica za tehniko in prirodoslovne vede**. Ima:

- INDOK center za tehniko in prirodoslovne vede,
- SIC za graditeljstvo,
- osrednjo standardoteko,
- medknjižnični izposojevalni center,
- koordinira nabavo tuje literature,
- vzgojo uporabnikov.

Knjižnica nudi izposojlo, sprotno obveščanje o določeni temi, informacije o raznih vsebinah, novostih, o standardih, o publicirani in nepublicirani literaturi, nalogah, seminarjih, posreduje knjigo ali informacijo iz druge knjižnice ali tujine, komunicira in pošilja tudi po telefaksu, telefonu, po pošti ali osebno. Vse storitve se zaračunajo po njihovem ceniku. V kolikor interesent nima točnega zelenega naslova knjige, publikacije, revije,

avtorja, lahko problem, ki ga zanima opiše, navede strokovne izraze ali druge podatke in mu zadevo poiščejo.

RP je služba, ki nudi uporabniku na želeno temo retrospektivne informacije o znanstveni in tehnični literaturi, enkratno za več let nazaj. SDI je služba, ki pomaga inženirjem, profesorjem, raziskovalcem, da redno prejemajo informacije oziroma obdržijo pregled nad tiskanjem novih znanstvenih in tehničnih informacij.

V teku je projekt vključitve vseh knjižnic v vzajemni katalog in v specializirane sisteme z računalnikom WAX in JUPAK omrežjem na nivoju Jugoslavije, nosilec projekta pa je Univerza Maribor. V Sloveniji pa Jupak omrežje že redno obratuje eno leto in je povezano tudi navzven.

CTK ima poseben SIC za graditeljstvo - **specializirani informacijski center za graditeljstvo**. SIC se vključuje v

mrežo specializiranih informacijskih centrov z računalniško obdelanimi podatkovnimi zbirkami RSWB in SAIDS-GR ter z ON-LINE povezavo z zbirkami PICA in ICONDA. Za obratno področje gradbeništva uporablja COMPENDEX. Strokovna področja, ki jih obravnavajo te zbirke, imajo razdeljena v 61 področij.

Edita Čebela

Kavčičevo priznanje

Odbor za podeljevanje Kavčičevih nagrad pri Izobraževalni skupnosti gradbeništva Slovenije je sklenil, da se v letu 1989 podeli Kavčičevo priznanje Ingradovemu oddelku za izobraževanje. Podelitev je bila ob praznovanju Dneva gradbeniča 3. junija 1989 v Zalcu.

Edita Čebela

Priznanje študentu

Na sejmju gradbeništva v Gornji Radgoni 7. 4. 1989 sta Izobraževalna skupnost gradbeništva Slovenije in Splošno združenje gradbeništva in IGM Slovenije podelila priznanje **Vinku PEJAVNIKU**, našemu študentu, učencu 3. letnika Srednje šole Maršala Tita v Celju za doseženo 2. mesto na tekmovanju matematikov ob Dnevu gradbenega šolstva Slovenije.

Za dosežen uspeh dobitniku čestitamo in mu želimo še veliko študijskih in delovnih uspehov.

Oddelek za izobraževanje

Vinko Pejavnik na podelitvi priznanja

Preventivno zdravstveno varstvo predstavitev programa

Če zdravje pomeni blagostanje in bolezen pelje v revščino, potem smo dolžni zdaj v kriznih časih storiti več kot kdajkoli prej. Naš cilj je, da ohranimo zdravje, ga utrjevati in preprečevati obolenja. Uspešni smo lahko le, če bomo zdravi.

Ali storimo sami dovolj za lastno zdravje?

Vprašanje je postavljeno slehernemu izmed nas. Kar navajeni smo že, da za veliko stvari skrbi nekdo drug. »Za zdravje skrbi zdravnik«, si rečemo in odrinemo skrb ter delamo napake, ki utegnejo velikokrat postati usodne. Tako se mnogi prepustijo različnim razvadam, ki pripeljejo celo do invalidnosti (alkoholizem, kajenje, nezdrava prehrana, premalo telesne aktivnosti...) Torej, prvi korak preventivnega varstva je, da se vsak sam odgovorno obnaša do lastnega zdravja.

Skrb za zdravje v kolektivu

V našem kolektivu imamo razvito zdravstveno preventivo, vendar pretežno v smislu predpisov o varstvu pri delu. Po tej poti ugotovimo vsako leto, da raste število zdravstvenih omejitev pri delu. Če delež delavcev z omejitvami (všteti so tudi invalidi) dosega skoraj tretjino zaposlenih, je to lahko za

gradbeno podjetje zelo zaskrbljujoče. Zaradi tega smo se lotili organizirane preventive v sodelovanju z obratno ambulanto. Za to so potrebna sredstva, vendar niso najpomembnejša. Veliko vlogo ima zdravstvena prosveta in vzgoja, discipliniran odnos posameznika do lastnega zdravja in skupne aktivnosti. Po tej poti bi naj sčasoma dosegali boljšo zdravstveno usposobljenost delavcev za delo, manjši odstotek invalidnosti, manjši bolniški stalež in navsezadnje boljše delovne in poslovne rezultate.

Predstavitev programa preventive za leto 1989. Kaj vsebuje?

- V program so zajete:
- oblike preventivnega zdravstvenega varstva,
 - kategorije delavcev,
 - ukrepi, naloge,
 - nosilci,
 - financiranje,
 - viri sredstev,
 - plačilni pogoji pri samoudeležbi,
 - kdo o njem odloča.

Oblike preventive

● Specialni preventivni zdravstveni pregledi za starejše delavce (nad 40 let, vendar z večjim poudarkom na starostno skupino nad 50 let). Gre za delavce, ki niso zajeti v obdobje pre-

glede preko službe varstva pri delu (vodilni, vodstveni, izpostavljeni pri delu pogostim stresnim situacijam, funkcionarji samoupravnih organov in DPO na nivoju DO). Prednost imajo tisti, ki v zadnjih dveh letih niso bili na takšnem pregledu.

● Varstvo invalidov. V poštevek pridejo vsi delavci po ocenitvi na invalidski komisiji. Na tem področju so aktivnosti že nekaj let uspešne zaradi dobrega strokovnega pristopa in uspešnega sodelovanja SVD, strokovne službe v KPS in zdravstvene službe. Največji problem ostaja - premalo del in nalog, kamor bi lahko razporedili invalide po nastanku invalidnosti. V program je zato zajeta za to področje zelo pomembna, za DO pa zahtevna naloga - priprava proizvodnega programa z vsebovanimi lažjimi deli, ki bi bila ustrezna za invalide in starejše delavce.

● Varstvo delavcev z omejitvami pri delu po obdobjih pregledih. Predvidevamo bolj organiziran pristop k ukrepom, ki sledijo obdobjnim pregledom, kot je uvedba dispanzerskega načina zdravstvenega varstva v OA z namenom, da se zdravstvene okvare sanirajo. Seveda velja za delavce, ki omejitve imajo in so po-

učeni o načinu zdravljenja, da se odgovorno obnašajo do lastnih zdravstvenih težav in se zdravijo po navodilih zdravnika. V nasprotnem primeru so zdravstvene okvare ob naslednjem obdobjnem pregledu še večje in pripeljejo kmalu do invalidnosti. Enako velja za uporabo zaščitnih sredstev pri delu, ki jih vse prevečkrat omalovažujemo. Zlasti je to pomembno za mlade delavce.

● Varstvo zdravstveno ogroženih skupin delavcev - zdravstveno rekreativni oddih in klimatsko zdravljenje.

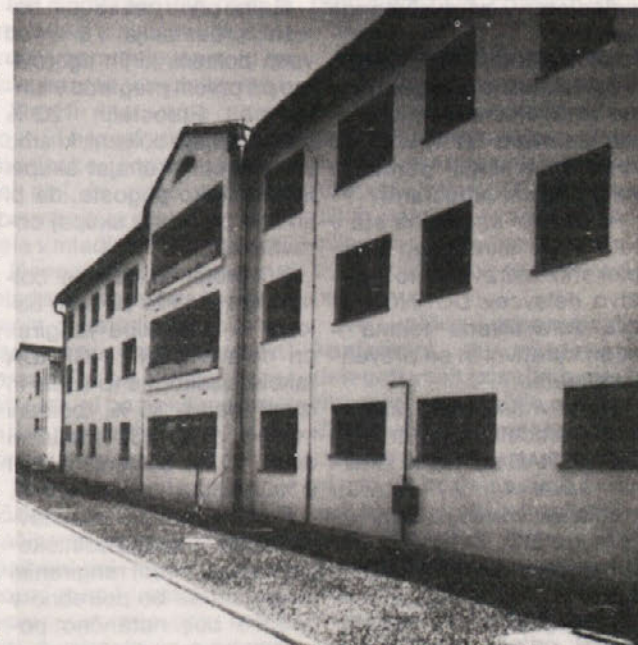
UPRAVIČENCI: vsi delavci z zdravstvenimi težavami,

invalidi, delavci na delih in nalogah s posebno težkimi delovnimi pogoji, starejši delavci. Pri navedenih kategorijah imajo prednost delavci z daljšo delovno dobo, borci, upokojeanci in družbeno-politični delavci.

KRAJ ZDRAVLJENJA:

Krapinske in Atomske Toplice se prioritetno koristijo v te namene, ker ima DO v Krapinskih v zakupu 2 ležišča, v Atomskih pa 2 apartmaja s skupno 7 ležišči. Druga zdravilišča in morje se koristi ob priporočilu zdravnika, če zaradi zdravstvenega stanja prioriteta zdravilišča odsvetuje.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Novo učne delavnice Zavoda za slušno in govorno prizadetete v Ljubljani je gradil TOZD GO Ljubljana. Foto: Vili Šuster

(Nadaljevanje s 5. strani)

ČAS: – skozi vse leto oziroma do sprejema novega programa v kolektivu, morje v sezoni, v kolikor bodo proste kapacitete, sicer pa izven sezone.

– zdravilišča 14 dni, morje 10 dni.

FINANCIRANJE: – DO financira stroške med soudeležbo delavca in ceno zdravilišča,

– soudeležba delavca znaša 0–30 %:

● oproščeni plačila delavci z najnižjim OD v DO,

● 20 % delavci, ki prejemejo otroški dodatek ali dosejajo nižji OD od povprečja DO,

● 30 % delavci, ki prejemejo višji OD od povprečja DO (upoštevata se povprečje zadnjih dveh mesecev pred odhodom v zdravilišče),

– vsem se omogoči plačilo v štirih obrokih. O tem vsak da pismeno izjavo pred odhodom v zdravilišče oz. morje.

– Višina dnevne cene (uporablja se za izračun soudeležbe delavca) znaša:

● za Krapinske in Atomske ne presega višine cene Počitniškega doma v Piranu,

● Za Atomske velja ob enakih pogojih kot v Krapinskih enaka cena. V primeru drugačnih pogojev se apartma zaračunava po enaki ceni kot v letoviščih Ingrada s podobnim standardom.

● Enaka dnevna cena kot v Piranu velja tudi za druga zdravilišča,

● za tiste delavce, ki bodo koristili proste kapacitete Atomske in Krapinske Toplice za letovanje in tiste, ki bodo spremljali zdravljena

v zdravilišču v primeru slabšega zdravstvenega stanja, velja enaka cena kot za zdravljena, vendar polna (ne pride v poštev soudeležba).

Druge oblike preventivne

a/ humanizacija dela (pri vseh novih tehnologijah in investicijah, zgodnje odkrivanje nevarnih delovnih mest za nastanek invalidnosti...).

b/ zdravstvena prosveta in vzgoja:

– prosvetljevanje zaposlenih s področja varnega dela in škodljivosti razvad ter nezdravega načina življenja (alkoholizem, kajanje, prekomerna telesna teža...),

– posebna skrb bo posvečena mladini in skupinam delavcev, ki so najbolj ogrožene,

– oblike: predavanja, okrogle mize, članki v Glasilu, plakati...,

– nosilci: obratna ambulanta, služba varstva pri delu, kadrovska izobraževalna služba.

c/ analiza vzrokov bolniškega staleža.

Ta bi naj pokazala, katere ukrepe je potrebno izvajati za zmanjševanje bolniške.

d/ Področje preventivnega zdravstvenega varstva je potrebno upoštevati pri zasnovi novih samoupravnih aktov in dati temu področju primerno mesto v DO (strokovni pristop, kader).

Program je sprejel DS DO dne 25. 5. 1989 po predhodni obravnavi na IO sindikata. Z njim se bodo seznanili tudi DS TOZD, DSSS in mladina. Ob koncu časovnega obdobja, za katerega je sprejet,

bo podano poročilo. Prične se izvajati takoj. **Glavni nosilci izvajanja so: Kadrovska izobraževalna služba (Bojana Mazil, tel. 33-511, int. 207 in Marija Gazvoda, int. 284), Služba varstva pri delu in Obratna ambulanta v Celju.**

Delavci bodo razporejeni teamsko ob sodelovanju sindikata TOZD, glede zdravstvenega kriterija pa odloča zdravnik-specialist medicine dela v OA Ingrad ali drugi ambulanti.

Marija Gazvoda

Turizem nas bogati

Slovenija

Razgovor z zdravnikom

Mg. sc. Franjo Velikanje, dr. med. predstojnik DE Obratne ambulante

Tokrat vas seznanjamo z zdravstvenim stanjem naših delavcev v preteklem letu in z organizacijo in izvajanjem zdravstvenega varstva.

Dr. Velikanja, kako je bilo v preteklem letu organizirano zdravstveno varstvo naših delavcev in v kolikšni meri so ti iskali pomoč v naši obratni ambulanti?

V obratni ambulanti sta v letu 1988 skrbela za kompleksno zdravstveno varstvo delavcev DO INGRAD dva zdravstvena teama – eden kurativni in en preventivni team.

Kurativnemu delu ambulante predstavljajo delavci DO INGRAD ca. 68 % aktivnih zavarovancev. Število pregledov v ambulanti ni ločeno po DO. Skupaj je bilo opravljenih v letu 1988 2.282 prvih in 6.059 ponovnih pregledov. To skupaj znaša 8.341 kurativnih zdravstvenih pregledov. Razmerje med ponovnimi in prvimi pregledi znaša 2,66.

Dnevna obremenitev zdravnikarika v letu 1988 je bila 35 zdravstvenih pregledov. Po pregledu statističnih podatkov iz AOP ZC Celje in OZS Celje ter primerjave z našimi ročno zbranimi podatki ugotavljamo, da je obisk delavcev DO INGRAD v obratni ambulanti sorazmeren številu aktivnih zavarovancev v OA in znaša 71,5 %.

Za katero vrsto obolenj najpogosteje obolevajo naši delavci?

Pri pregledu podatkov o pogostoti obolenj smo bolezni in poškodbe razvrstili po skupinah in pri delavcih Ingrada dobili skupine po naslednjem rangu: bolezni dihal 26 %, poškodbe (skupaj) 20 %, bolezni kosti in gibal 18 %, bolezni prebavil 8 % in bolezni obtočil 6 %.

Samo prvih pet skupin bolezni predstavlja 78 % od vseh bolezni, ki jih ugotovimo pri prvem pregledu v ambulanti. Preostalih 22 % predstavljajo bolezni, ki smo jih razvrstili v enajst skupin in niso tako pogoste, da bi jih bilo potrebno skupaj obravnavati.

Pri pregledu dolžine bolniškega staleža pa smo bolezni in poškodbe rangirali pri delavcih GIP INGRADA takole: poškodbe (pri delu in izven dela) 35 %, bolezni kosti in gibal 26 %, bolezni dihal 10 %, bolezni obtočil 9 % in bolezni prebavil 8 %.

Prvih pet skupin predstavlja kar 88 % vsega bolniškega staleža. Vsem rangiranim skupinam se bo potrebno v bodoče bolj natančno posvetiti, posebno skupinam, ki v nekaterih TOZD nenormalno odstopajo npr. bolezni obtočil (33 %) in poškod-

Nama Ljubljana. Objekt je gradil TOZD GO Ljubljana.

Foto: Vili Šuster

be (28 %) v TOZD Projektivni biro, bolezni mokril (10 %) v DSSS in poškodbe (39 %) v TOZD GO Celje.

Kakšno je sodelovanje vaše ambulante in strokovnih služb naše DO?

Kurativni team je redno sodeloval z ustreznimi službami DO INGRAD in tudi z ustreznimi segmenti zdravstvene službe glede na potrebe in zahteve delavcev DO INGRAD. Preventivni team je tudi redno sodeloval z ustreznimi službami DO INGRAD na področju aktivnega zdravstvenega varstva delavcev. V letu 1988 smo za DO INGRAD opravili skupaj 396 preventivnih zdravstvenih pregledov, kar znaša približno eno tretjino vseh opravljenih preventivnih pregledov v obratni ambulanti. Pregledov pred zaposlitvijo je bilo 254 in obdobjih pregledov 142. Obdobje pregledov smo opravljali za TOZD GO Celje, Laško in Slovenske Konjice, preglede pred zaposlitvijo pa za vso DO INGRAD.

Kako ste reševali proble-

me delavcev, ki jim zdravstveno stanje ni dopuščalo več opravljati svojega poklica?

V letu 1988 smo reševali skupno devet večjih problemov, ki so bili skupni DO in zdravstveni službi. Ob reševanju navedenih problemov smo tudi opravili ogled delovnih mest. Žal pa nismo opravili nobene OADM (ocenevalne analize delovnega mesta), kar bi pripomoglo k ustrežnejšemu razporejanju delavcev na njihovem zdravstvenem stanju ustrezno delovno mesto. Tudi drugih nalog aktivnega zdravstvenega varstva delavcev se nismo lotevali.

Ste kdaj primerjali zdravstveno stanje domačinov in delavcev iz drugih republik?

Seveda, izvedli smo študijo »Socialno-zdravstvene karakteristike delavcev v medrepubliški migraciji«, kjer je obravnavana tudi skupina delavcev DO INGRAD. Študija predstavlja primerjavo dveh skupin gradbenih delavcev – migrantov

in domačinov, povprečne starosti 37 let. Primerjava je pokazala, da so značilne razlike v zdravstvenem stanju med obema skupinama, da migranti pogosteje obiščejo zdravnika, so dlje časa hospitalizirani, a so večkrat in krajši čas v bolniškem staležu. Pri kliničnem pregledu skupin je ugotovljeno, da so migranti bolj zdravi od domačinov. Negativni vpliv migracije pa se posebno vidi pri obolenju na živcih in prebavilih. Posebej je ugotovljeno, da razlike predvsem nastajajo, ker so migranti primarno aselekcioniрана, domačini pa heterogena populacija. Pri obdobjih pregledih smo spremljali nekatere podatke in ugotovili naslednje: pregledali smo 142 delavcev. Povprečna starost pregledanih delavcev je bila 39 let, povprečna delovna doba pa znaša 16 let. Pri pregledu mnenj o delazmožnosti smo pri 75 delavcih ugotovili, da so zmožni za svoje delo brez omejitev. Pri 65 delavcih smo navedli pri zmožnosti za »svo-

je« delo tudi določene omejitve, največkrat časovne (potreben je bil – zaradi nevarnosti nastanka okvare zdravja – kontrolni pregled v krajšem času od z zakonodajo predpisanega), včasih pa tudi druge npr. delo na višini, delo v kritičnem ropotu. Pri vseh delavcih nismo mogli dati mnenja o delazmožnosti, ker niso opravili vseh predpisanih pregledov. Kjer se je pri delavcih pojavila okvara zdravja, seveda še ni pomenilo, da je tudi delazmožen. Pri 49 delavcih (34,5 %) nismo našli nobenih okvar zdravja. Pri 54 delavcih (38 %) smo ugotovili razvado kajenja. Sicer pa smo ugotovili naslednje okvare zdravja, ki smo jih razvrstili v skupine in rangirali: okvare sluha 34 primerov, prekomerna telesna teža 29 primerov, boleznimi prebavil 18 primerov, boleznimi kosti in gibal 10 primerov, alkoholizem 8 primerov, sladkorna bolezen 6 primerov in drugo 25 primerov, skupaj torej 130 primerov okvare zdravja. Ugotovljamo, da smo pri 93 delavcih ugotovili 130 okvar zdravja. Vse te skupine bo potrebno še detaljno obdelati, predvsem prvo skupino, tj. okvare sluha, ker je dosti verjetnosti, da so te okvare nastale v zvezi z delom.

Dr. Velikanja, vi ste za izvajanje uspešnejšega preventivnega zdravstvenega varstva predlagali tudi več ukrepov. Kakšna je njihova vsebina?

● Detaljno moramo proučiti povezanosti najpogostejših bolezni, bolezni, ki najbolj vplivajo na bolniški stalež in okvar zdravja, ugotovljenih pri obdobjih zdravstvenih pregledih z delovnimi nalogami in opravili. Konkretno pomeni to opraviti epidemiološko študijo glede bolezni dihal, poškodb pri delu in izven dela, bolezni kosti in gibal, bolezni prebavil, obtočil, okvare sluha, prekomerne telesne teže in alkoholizma. Za delovna mesta, kjer bomo ugotovili, da so okvare zdravja najpogostejše, je treba opraviti OADM (ocenjevalno analizo delovnega mesta) in pristopiti k sanaciji najbolj ogroženih faktorjev.

2. Nadaljevati s proučevanjem škodljivih faktorjev migracije na zdravje delavcev (in s tem na bolniški stalež), predvsem: proučevanje zdravja starejših delavcev migrantov, proučevanje adaptiranosti v delovnem in življenjskem okolju, proučevanje invalidnosti migrantov, proučevanje poškodb pri delu in izven dela pri migran-

tih in domačinih, proučevanje obolenja zaradi bolezni prebavil in duševnih motenj oz. bolezni migrantov, predvsem v povezavi z neadaptiranostjo.

● Natančno evidentirati kronične bolnike in glede na vrsto bolezni izvajati zdrav-

stveno vzgojo po skupinah in s posamezniki, ter z disperzno metodo dela preprečevati poslabšanje bolezni in s tem posredno vplivati na zmanjšanje bolniškega staleža.

● Sodelovati pri uvajanju aktivnega odmora pri delav-

cih, ki pri delu pretežno sedijo ali imajo prekomerno telesno težo in tistih, ki delajo v prisilni drži.

5. Uvesti zdravstveno vzgojna predavanja o zdravem načinu življenja – zdravi prehrani, o kajenju, pitju alkohola itd.

● Že omenjene analize in rezultate uporabiti pri tesnejšem kontaktiranju DO in Obratne ambulante z invalidsko komisijo!

● Že pred oceno Invalidske komisije moramo ugotoviti preostalo delazmožnost delavca in ga tudi s pomočjo

Centra za rehabilitacijo invalidov razporediti na ustrezno delovno mesto.

● Po ustreznem postopku (delegatskem in direktno zdravstveno službo) bo potrebno vplivati na skrajšanje invalidskega postopka (čakalne dobe pri specialistih in na oceno Invalidske komisije).

Predlog ukrepov je bil hkrati s poročilom o delu Obratne ambulante sprejet na seji delavskega sveta DO v mesecu maju.

J. R.

Nagrade in priznanja GIP Ingrad

Delavski svet DO GIP »INGRAD«, Celje je na svoji seji dne 22. 6. 1989, na predlog Komisije za podelitev nagrad, priznanj in plaket GIP »Ingrad« sklenil, da se za leto 1989 razpišejo

TRI NAGRADE GIP »INGRAD«

Pri dodeljevanju nagrad se upoštevajo naslednji kriteriji:

- izjemni dosežki v organizaciji poslovanja na posameznih področjih, ki se rezultirajo tudi v večji produktivnosti dela, boljši ekonomičnosti in večji rentabilnosti;
- nadpovprečno doseženi ekonomski uspeh gradbišča, delovišča oziroma obrata ali delavnice;
- izjemni dosežki na področju projektiranja;
- vzorno organizirano gradbišče, delovišče oziroma obrat ali delavnica večjega obsega, ki je lahko za zgled ostalim;
- vzorno urejeno in organizirano bivanje in prehranjevanje delavcev na gradbiščih, deloviščih oziroma v obratih ali delavnicah;
- uspešno izvajanje ukrepov varstva pri delu, ki vplivajo na zmanjšanje in preprečitev nesreč pri delu;
- izjemne zasluge in požrtvovalnost pri preprečitvi škode za DO ali TO (v primeru požara, kraje, elementarnih nesreč in podobno);
- vzorno urejeni delovni, samoupravni in družbenopolitični odnosi na gradbišču, delovišču, obratu ali delavnici v TO oziroma v sektorjih DSSS;
- izredno osebno prizadevanje na področju: samoupravnem in družbenopolitičnem področju in na področju družbene samozasčite, nadpovprečni uspehi pri opravljanju delegatskih funkcij;
- kulturnem in športnem udejstvovanju;
- drugi izjemni primeri, ki prispevajo k izboljšanju poslovanja in gospodarske rasti DO GIP Ingrad.

Nagrade GIP Ingrad so tri in sicer:

1. nagrada v višini 4 povprečne OD v SRS v zadnjem trimesečju,
2. nagrada v višini 3 povprečne OD v SRS v zadnjem trimesečju,
3. nagrada v višini 2 povprečna OD v SRS v zadnjem trimesečju.

PRIZNANJE GIP INGRAD

Priznanje GIP Ingrad se podeli posameznikom za izredne zasluge in napore pri organiziranju in razvijanju gospodarske moči, samoupravne in družbenopolitične organiziranosti TOZD oziroma DSSS.

Za uspehe dosežene pri integracijskih procesih, za modernizacijo poslovanja DO, pri uvajanju novih tehnologij v proizvodnjo in podobno.

Vsako leto se podeli eno Priznanje GIP Ingrad, ki se sestoji iz pismenega priznanja in denarne nagrade v višini enega in pol povprečnega OD v SRS v zadnjem trimesečju.

Predloge za nagrade in priznanja dostavite najkasneje do 1. avgusta 1989 komisiji za nagrade, priznanja in odlikovanja GIP Ingrad, v Tajništvo samoupravnih organov, Lava 7.

Predloge, ki bodo prispeli po tem datumu, komisija ne bo upoštevala.

Nagrade in priznanja bodo podeljene ob praznovanju 30-letnice DO, v mesecu septembru.

Predsednik DS DO
Jože Mešl

Nov mladinski predsednik

Marjan PASARIČ, rojen 13. 9. 1964 v Pregradi, zaposlen v TOZD Mehanizacija od leta 1982, po poklicu strojni tehnik in absolvent Višje šole za organizacijo dela v Kranju.

V ZSMS je opravljal že naslednje zadolžitve: predsednik ZSMS OŠ Josip Broz Kumrovec, predsednik Aktiva ZSMS v DDF, od leta 1984 pa predsednik OO ZSMS TOZD Mehanizacija. To je kratka predstavitev novega predsednika Konferenca OO ZSMS DO GIP INGRAD, izvoljenega na volilno-programski konferenci ZSMS, 5. 6. 1989.

Na Konferenci se nam je predstavil s svojimi videnji in programom delovanja, ki ga povzemamo v nadaljevanju.

Zaradi vse večje pasivnosti in nezanimanja za delo mladinske organizacije in del nje, je nujno potrebno spremeniti program in način dela v mladinski organizaciji.

Osnovni cilj je pritegniti mlade v organizirano delovanje, s katerim bodo predvsem uresničevali svoje interese. To pa pomeni, izdelati plan, ki bo za njih zanimiv in bo reševal njihove vsakdanje probleme.

Naš prvi cilj je razbiti apatičnost, zaradi katere je v naših vrstah ostal aktiven le majhen del mladine. Drugi pogoj za naš uspeh pri vključevanju in reševanju splošnih družbenih in predvsem naših problemov pa je pridobivanje širšega in novega znanja. Zato bo ta cilj med našimi prioritarnimi naloga-

mi in ga bomo poskušali doseči z organiziranostjo lastnih oblik izobraževanja (predavanja, okrogle mize, interne politične šole) za koriščenje zunanjih oblik idejno političnega delovanja ter zahtevo, da se čimveč mladih tudi strokovno nadalje izobražuje.

Na program delovanja bo zajemal aktivnosti iz številnih področij, med katerimi pa bo seveda potrebno največ pozornosti nameniti družbeno-ekonomskemu področju in delovanju političnega sistema. To pa sta za nas ne le najbolj zanimivi področji, ampak tudi najzahtevnejši in zahtevata od nas veliko znanja in strokovnosti.

Naša redna oblika delovanja bo na sejah Predsedstva K OO ZSMS, ki jih bomo po potrebi organizirali po temeljnih sredinah. V svoje delovanje bomo poskušali učinkoviteje vključiti mlade študente in pripravnike. Sodelovali pa bomo tudi z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami naše DO in predvsem z OK ZSMS in RK ZSMS.

Delo mladinske organizacije bo doseglo svoj namen, ko bodo mladi začutili pripadnost in zaupanje v mladinsko organizacijo, v organizacijo v kateri je predvsem cilj in naloga uresničevanje ciljev in potreb preko družbeno političnega organiziranja.

Na volilno programski konferenci, so mladinski delegati vseh temeljnih sredin sprejeli poročilo o delu ZSMS v preteklem obdobju in okvirni program delovanja, ki ga bodo na svoji prvi seji še dopolnili in konkretizirali. Za ostale člane vodstva so izbrali še: podpredsednika Daniela Rinca, sekretarko Tanjo Lipuš, blagajničarko Metko Pilih ter člane Marjana Kumerja, Jasno Drgajner, Sandija Vengusta in Janjo Romih.

J. R.

Dan gradbincev

3. junij – praznik gradbenikov – smo letos proslavili v Žalcu. Gostitelj, IGM Gradnje, se je potrudil z organizacijo in predstavil svoje dejavnosti, praznično vzdušje pa so obogatili mladi s kulturnim programom.

Osrednji govornik na svečani seji je bil Franc Berginc, predsednik ROS. Med čestitke in pozdrave ob prazniku je vnesel tudi aktualne naloge, ki čakajo sindikat, če hoče postati enakovredni partner v našem političnem in gospodarskem sistemu. Da bomo prišli iz anonimnosti je potrebna predvsem kadrovska in organizacijska prenova sindikata, ki si mora zagotoviti tudi profesionalizem v kolektivih z več kot 1.000 zaposlenimi. Tov. Berginc je poudaril, da moramo ob prenovi sindikata nameniti posebno pozornost organiziranosti panožnega sindikata. Kljub težki situaciji v gradbeništvu, se že kažejo pozitivni premiki v nekaterih organizacijah, ki so spoznale, da z učinkovitim prestrukturiranjem lahko dosežejo kaj več kot životarjenje in boj za preživetje.

Zaključil pa je z besedami: »preidimo iz panoge, ki slovi po štrajkih in po tem, da mladina ne najde interesa za vpis v gradbene šole.«

Ob Dnevu gradbincev so bila podeljena tudi priznanja in plakete ROS.

Priznanja so prejeli:
Ivan Česnik, GIP Vegrad Titovo Velenje
Rafač Čirič, SGP Gradbinec Kranj
Ivan Krošelj, SGD Beton, TOZD gr. operativa Trbovlje
Andrej Skok, IGM Gradnje Žalec
Rudi Tomše, SGD Beton, TOZD gr. operativa Trbovlje
Gospodarsko razstavišče, Poslovna enota Gornja Radgona
SGP Gradbinec Kranj – organizacijski odbor 11. kulturnega srečanja

Plakete Ros so prejeli:
Lojze Cepuš iz Ljubljane
Andrej Kerin, SCT Ljubljana
Alojz Zorec, GIP Gradis, TOZD gr. enota Maribor
IGM Gradnje Žalec – 35-letnica
Srednja gradbena šola Ivan Kavčič Ljubljana – 100-letnica

Za aktivnosti na področju izobraževanja pa so bile podeljene **Kavčičeve nagrade**, ki sta jih prejela:

Eva Toporišič, Srednja gradbena šola Ivan Kavčič Ljubljana

Igor Glažar, GIP Gradis Ljubljana

Kavčičeva priznanja so dobili:

Gradbeni odsek srednje tehnične šole Celje
GIP Ingrad Celje, oddelek za izobraževanje

Slavnostni del so zaključili s kulturnim programom, v katerem so sodelovali: kvartet Ingrad iz Celja,
 – mladinski pihalni orkester glasbene šole Žalec,
 – dijaki srednje tehnične šole Celje z doživetim recitalom.

Majda Jovan-Toplak

Kulturno srečanje gradbenih delavcev

Organizator letošnjega 11. Kulturnega srečanja je bila DO GRADBINEC Kranj. Tako je mesto velikega slovenskega poeta Franceta Prešerna teden dni gostilo in predstavljalo ustvarjanje slovenskih gradbenikov, ki je pogostokrat tesno povezano z njihovim poklicem in načinom življenja.

Naša delovna organizacija se je na kulturnem srečanju predstavila s poezijo Biže Krivec, fotografijami Vilija Šustra ter slikami Branka Horvata, Franca Klemena in Dušana Poropata.

V času kulturnega srečanja smo si ogledali razstave, ocenjevali dela, poslušali poezijo, si ogledali kulturne zanimivosti mesta Kranja ter navezovali številna nova poznanstva.

Razšli smo se z željo, da takšna srečanja ostanejo tudi v bodoče in da se naslednje leto ponovno srečamo. Zavedamo se namreč, da je kulturna dobrina, ki nam bogati življenje.

Dušan Poropat

Udeleženci 11. kulturnega srečanja

V avli Poslovnega centra GIP INGRAD ste si v teh dneh lahko ogledali razstavo izdelkov udeležencev 11. Kulturnega srečanja gradbenih delavcev Slovenije.

Razstavljalci – amaterji Branko HORVAT, Dušan POROPAT, Franc KLEMEN in Vili ŠUSTER, sicer redni udeleženci vsakoletnih kulturnih srečanj, so se nam s širšim izborom eksponatov predstavili kot člani kolektiva Ingrad z namenom, da

Počitnice so tu

Komisija za podeljevanje naših počitniških kapacitet je imela tudi letos težko delo. Od 483 prosilcev je lahko ugodila le 355 delavcem. Počitniške kapacitete bodo preko celotne letne sezone polne, naši delavci pa bodo lahko letovali v prijetnih in v nekaterih celo letos prenovljenih počitniških hišicah in prikolicah, postavljenih vzdolž celotne jadranske obale.

Izredno velik interes je tudi za počitniške kapacitete v notranjosti. Izgleda, da se naši delavci vedno raje ločujejo od morja in se odločajo za dopust na Rogli, v Kranjski gori ali pa v katerem izmed zdravilišč (Krapinske, Atomske toplice).

Kjerkoli že boste letos preživel svoj dopust, vam želimo, da bi vam bilo prijetno.

Uredništvo

Finale ŠIG '89

Komisija za šport in rekreacijo pri ROS gradbenih delavcev Slovenije, je na svoji zadnji seji dne 28. 6. 1989 odločila, da bo finalni del športnih iger gradbincev v soboto, 16. 7. 1989 v Ljubljani.

Končana so vsa predtekmovanja, od naših ekip pa so se v finalni del uvrstile ekipe: NAMIZNI TENIS (M in Ž), KEGLJANJE (M in Ž), STRELJANJE (M), ŠAH, ODBOJKA (M in Ž). V predtekmovanju so izpadle ekipe MALI NOGOMET, BALONAJE in STRELKE. Prvič pa so se tekmovanja udeležili igralci TENISA, ki so s svojimi igrami pokazali, da v prihodnje moramo računati tudi na njih, saj bo verjetno s prihodnjim letom tudi ta panoga sestavni del ŠIG.

Druga novost pa je ta, da bo ŠIG verjetno zopet organiziran »po starem«, na en dan in na enem mestu, kajti obstoječi način tekmovanja se ni obnesel.

Franc Ramšak

GIPOSS-ov pohod

Po pohodih planincev naše sestavljene organizacije na Veliko Poljano, Veliko Planino, Raduho, Glažuto, Komno, Gorjance (Miklavž), Žavcarjev vrh, Vršič, Roglo, prireja v soboto, 9. septembra 1989 GIP »Pionir« Novo mesto 10. jubilejni pohod planincev SOZD GIPOSS pri Miklavžu na Gorjancih.

Zbirališče pohodnikov bo v soboto, 9. 9. 1989 ob 8.30 uri v Šentjerneju, od koder se boste z vodiči odpeljali do vasi Javorovica. Odhod ob 9. uri bo skupinski in organiziran. Posebna oprema ni potrebna, tura ni težka in je primerna za vsakogar, hoje pa je približno za 3 ure.

Pot nas bo vodila po markirani poti od Javorovice do Miklavža na Gorjancih.

Po kratkem uvodnem nagovoru bo potekalo družabno srečanje. Poskrbljeno bo za hrano in pijačo.

Vsi udeleženci pohoda prejmejo spominsko značko, nalepko in žig pohoda, vpisani pa bodo tudi v knjigo pohodov.

Sporočilo o številu udeležencev pohoda pošljite najkasneje do 1. septembra 1989 na naslov:

GIP »PIONIR«
 Sindikalno športno društvo
 (planinska sekcija)
 68000 NOVO MESTO

Vsa pojasnila in informacije v zvezi s pohodom dobite po telefonski št. 068/21-826 pri predsedniku organizacijskega odbora tov. Ivanu Rovanu in vodji planinske sekcije Marku Remsu.

Prosimo, da se prijavite pravočasno.

Po izkušnjah iz prejšnjih pohodov vam zagotavljam, da bo tudi letos lepo in da se boste zadovoljni vrnili domov. Torej vidimo se na GORJANCIH!

Planinski pozdrav!

Planinska sekcija
 SŠD »Pionir«
 Novo mesto

Zahvale

Ob boleči izgubi dragega očeta **Ivana VRENKA** se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Slovenske Konjice za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje.

sin Ivan Vrenko
 z družino

Ob izgubi moje drage mame **Justine TROBIŠ** se iskreno zahvaljujem DO Ingrad, TOZD GO Celje za podeljeno cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Ivan

ciji Ingrad DSSS za darovano cvetje in sodelavcem FES za izkazano pozornost, pomoč, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena Marica
 in hči Karmen
 z družino

Ob mnogo prerani in boleči izgubi dragega sina in brata **Karlija VRZDOVNICA ml.** iz Frankolovega, se iskreno zahvaljujem DO INGRAD Celje za pomoč, podarjeno cvetje in tolažilne besede.

Žalujoči oče Karl,
 mama Tilčka
 in sestra Greta
 z družino

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Mehanizacija iskrena hvala za finančno pomoč. Posebna zahvala pa vsem tistim sodelavcem, ki so osebno darovali svoj prispevek.

hvaležni sodelavec
 Ivan Pungaršek

Ob boleči izgubi dragega moža, atija in dedija **Rada MARKIČA**, se iskreno zahvaljujem delovni organiza-

»Glasilo« izdaja GIP »Ingrad« Celje v nakladi 3000 izvodov. Časnik urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik: Franc Berginc, urednik Janja Romih, tehnični urednik Janja Romih. Prispevke sprejema uredništvo časopisa. Rokopisov in slik ne vračamo.

Tisk AERO Celje.

Po mnenju izvršnega sveta SRS, sekretariata, je časnik oproščen davka na promet proizvodov (Št. 421-1/72, z dne 16. 7. 1974).